

Raision
KAUPUNKI

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2019

ORGANISAATION HENKILÖSTÖN, TOIMINNAN JA TERVEYSTARPEIDEN KUVAUS ...	4
TYÖSUOJELUTYÖ.....	5
TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN PITKÄN AIKAVÄLIN TOIMINTATAVOITTEET	5
TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN TAVOITTEET TOIMINTASUUNNITELMAKAUDELLA 2019	6
ENNALTAEHKÄISEVÄ JA TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA (KELA KORVAUSLUOKKA I).....	6
TYÖPAIKKASELVITYKSET	6
TERVEYSTARKASTUKSET	7
TERVEYSTARKASTUSOHJELMA.....	8
SISÄILMASTOASIAKAS	9
TAPATURMAT JA AMMATTITAUDIT	10
TYÖKYVYN HALLINNAN, SEURANNAN JA VARHAISEN TUEN TOTEUTUS.....	10
TIETOJEN ANTO JA OHJAUS.....	10
OSATYÖKYKYISEN TYÖSSÄSELVIYTYMISEN SEURANTA	11
TYÖYHTEISÖTYÖ	11
ENSIAPUVALMIUS	12
TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA.....	12
PÄIHTEIDEN HALLINTA.....	12
SAIRAANHOITO (KELA KORVAUSLUOKKA II)	13
TYÖTERVEYSHUOLLON KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN.....	13
TYÖTERVEYSHUOLLON LAADUN JA VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI	13
TOIMINTASUUNNITELMAN HYVÄKSYMISEN	14
LIITE 1: ROKOTUKSET.....	15
LIITE 2: TERVEYSTARKASTUKSET JA TYÖPAIKKASELVITYKSET 2019.....	16
LIITE 3: VARHAINEN TUKI -TOIMINTAPROSESSI.....	17
LIITE 4: PÄIHDEONGELMAN KÄSITTELY TYÖPAIKALLA	17

TYÖPAIKKA

Perustiedot	Nimi	RAISION KAUPUNKI
	Osoite	Nallinkatu 2, PL 100, 21101 Raisio
	Y-tunnus	02044285
	Puh.	02 434 3111
	Sähköposti	etunimi.sukunimi@raisio.fi
Työnantaja	Jarmo Niitynperä, henkilöstöpäällikkö, p.040 5427057	
Yhteyshenkilö	Anne Kujanpää, henkilöstösuunnittelija, p.044 7972150	
Tilikausi	1.1-	31.12
Tapaturmavakuutus	lf	
Eläkevakuutus	Keva	
Työsuojeluhenkilöstö	Jussi Moilanen, turvallisuus- ja työsuojelupäällikkö, p.0400 899754 työsuojeluvaltuutetut: Sivistyskeskus, Tekninen keskus ja Konsernihallinto Kimmo Kosonen p. 044 797 1400. Sosiaali- ja terveyskeskus Juha Jokela p. 040 652 8821	

**Raisio kaupunki kilpailuttaa työterveyshuoltopalvelut alkuvuodesta 2019.
Toimintasuunnitelma päivitetään tarvittavin osin kilpailutuksen jälkeen.**

TYÖTERVEYSASEMA

Perustiedot	Nimi	Työterveyshuolto Aurinkoristeys
	Osoite	Juhaninkuja 3, 21200 Raisio
	Puh	02 434 3170
	Sähköposti	etunimi.sukunimi@raisio.fi
	Faksi	02 435 4392
Yritykselle nimetty työterveyshuoltohenkilöstö	Arto Raassina, ylilääkäri Peter Kvist, vastaava työterveyslääkäri Terhi Nurmi, vastaava työterveyshoitaja Anne Heikkinen, työterveyshoitaja Tia Jokinen, Elina Mäkilä, työfysioterapeutti Sanna Lähteenmäki, sairaanhoitaja Anu Kaarlela, Maria Paasikivi, työpsykologi	

TYÖTERVEYSHUOLLON SISÄLTÖ

Lakisääteinen (Lk I)

Sairaanhoito (Lk II)

Laaja sopimus erikoistutkimuksin, sis. erikoislääkärikonsultaatiot työterveyslääkärin läheteellä

ORGANISAATION HENKILÖSTÖN, TOIMINNAN JA TERVEYSTARPEIDEN KUVAUS

Yrityksen kuvaus	Raision kaupunki
	Raision kaupungin palveluksessa on vakituksessa työsuhteessa n. 1 300 työntekijää, jonka lisäksi määräaikaista työntekijöitä päivittäin n 200 -300. Vakituksista työntekijöistä 85- % on naisia. Vakituisten työntekijöiden keski-ikä on 47 v.
Henkilöstö Altisteet / kuormitustekijät	<p>Altisteet: Kuormitustekijöitä, jotka asettavat haasteita työterveyshuoltotoiminnalle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ammattitaidon ylläpitäminen ja parantaminen tietotekniikan kehittyessä nopeasti • vuorotyö • työn vaatima jatkuva tarkkuus ja vastuullisuus (esim. potilastyössä) • työn ergonomia • henkilökunnan ikääntyminen • henkilökunnan vaihtuvuus • ihmissuhdetyön aiheuttama psyykinen kuormitus • organisatoriset, toiminnalliset tai tiloihin liittyvät muutokset
Fysikaaliset	<p>melu valaistus säteily (hammashoidossa) kylmät ja kuumat esineet ja tilat</p>
Kemialliset	<p>lääkeaineet herkistävät (allergiaa aiheuttavat) kemikaalit sisäilman kemialliset epäpuhtaudet liuotinaineet</p>
Biologiset	<p>veriteitse tarttuvat taudit, esim. B- ja C-hepatiitti, HIV muut tartuntataudit sisäilman epäpuhtaudet ja homeet</p>
Yötyö	<p>yli 20 yövuoroa vuodessa</p>
Fyysiset / ergonomiset	<p>näyttöpäätetyöskentely istumatyöpisteen mitoitus käsien tehtävät nostot ja siirrot yläraajan staattinen työ / toistotyö laite- ja työväline-ergonomia työn fyysinen kuormittavuus</p>

Psyykkiset / sosiaaliset ihmissuhdekuormitus, työilmapiiri
väkivallan uhka
kuormittavat työajat
kiire
yhteistoiminnan ja tiedonkulun ongelmat
esimiehen tuen puute
riittämätön perehdytys

Tapaturmavaara: liukastuminen, kompastuminen ja putoaminen
puristuminen esineiden väliin
viilto ja leikkautumisvaara, pistovaara

TYÖSUOJELUTYÖ

Työsuojelupäällikkö
Työsuojeluvaltuutetut,
Työsuojeluasiamiehet
Työsuojelutoimikunta

Raision kaupungissa yhteistoimintaryhmä toimii työsuojelutoimikuntana. Työterveyshuollon edustaja osallistuu yhteistoimintaryhmään.

Toimintasuunnitelma tehdään vuodeksi kerrallaan. Toimintasuunnitelman toteutumista seurataan henkilöstöhallinnon ja työsuojeluhenkilöstön kanssa säännöllisesti.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma toteuttaa osaltaan Raision kaupungin työsuojelun toimintasuunnitelmaa.

Työsuojeluhenkilöstö seuraa työpaikoilla tapahtuneita tapaturmia yhdessä työterveyshuollon kanssa ja suunnittelee tarvittavat jatkotoimenpiteet vuosikellon mukaisesti.

Työsuojeluhenkilöstö ja työterveyshuolto kokoontuvat vähintään joka toinen kuukausi vuoden aikana (vuosikello). Työnantajan velvollisuus on ilmoittaa kaupungissa tapahtuvista työterveyshuoltoa koskevista muutoksista työterveyshuoltoon, mm. henkilöstövaihtuvuudesta kaksi kertaa vuodessa.

TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN PITKÄN AIKAVÄLIN TOIMINTATAVOITTEET

1. Työntekijöiden työkyvyn tukeminen
2. Esimiesten työkyky-, työhyvinvointi- ja ikäjohtamisen tukeminen
3. Sairauspoissaolojen hallinta ja vähentäminen.
 - Vastuu sairauspoissaolojen hallinnasta on työnantajalla, mutta sitä toteutetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.
 - painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa

TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN TAVOITTEET TOIMINTASUUNNITELMAKAUDELLA 2019

1. Työterveysyhteistyön lisääminen ja kehittäminen.
 - työterveyshuollon ja esimiesten osallistavan ja aktiivisen yhteistyön lisääminen
 - työterveyshuollon prosessien kehittäminen ja vaikuttavuuden parantaminen
2. Varhaisen tuen tehostaminen
 - pitkittyneiden sairauspoissaolojen sekä riskiryhmien kartoitus ja tehostettu toiminta
 - varhaisen tuen ohjausta ja neuvontaa esimiehille
3. Työntekijöiden, esimiesten ja työyhteisöjen tukeminen työn ja toimintaympäristön erilaisissa muutostilanteissa.
 - psykososiaalisen kuormituksen tunnistamisen ja havaitsemisen kehittämistä, ohjausta ja neuvontaa
 - työpaikkaselvitys- ja riskien arviointiprosessien selkiyttäminen ja kehittäminen

ENNALTAEHKÄISEVÄ JA TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA (KELA KORVAUSLUOKKA I)

TYÖPAIKKASELVITYKSET

Työpaikkaselvitykset ovat työterveyshuollon toiminnan perusta. Työpaikkaselvitys on osa organisaation systemaattista turvallisuustoimintaa. Työterveyshuollon roolina on erityisesti arvioida altisteiden ja kuormitustekijöiden terveydellistä merkitystä ja antaa siihen liittyviä suosituksia. Toiminta perustuu työnantajan, työntekijöiden, työsuojelun ja työterveyshuollon järjestelmälliseen yhteistyöhön. Sen avulla muodostetaan käsitys työpaikasta, sen vaaratekijöistä, riskeistä ja henkilöstön kuormittumisesta. Lisäksi tehdään johtopäätöksiä keskeisistä terveysvaaroista ja annetaan työympäristöön kohdistuvat korjausehdotukset sekä tehdään terveystarkastussuunnitelma.

Työpaikkaselvitys tehdään suunnitelmallisesti vähintään viiden vuoden välein, työpaikan olosuhteiden olennaisesti muuttuessa, työpaikalta tai työsuojeluhenkilöstöltä tulevan aloitteen tai työterveyshuoltohenkilökunnan harkinnan perusteella.

Kaikista perustyöpaikkaselvityksistä ja työpaikkakäynneistä laaditaan kirjallinen raportti, joka sisältää arvion työolosuhteissa havaittujen riskien, kuormitustekijöiden ja altisteiden terveydellisestä merkityksestä, toimenpidesuosituksia em. tekijöiden hallitsemiseksi sekä ohjeita terveysseurannasta. Raportit toimitetaan kyseisen yksikön esimiehelle ja työsuojelupäällikölle, joka toimittaa ne edelleen yhteistoimintaryhmälle (työsuojelutoimikunta). Esimies tiedottaa tuloksista omalle henkilökunnalleen ja työterveyshuollon suosituksia käsitellään työyksikön omissa sisäisissä kokouksissa.

Työpaikkaselvitysraportti tulee pitää työntekijöiden nähtävillä. Työterveyshuollon ja työpaikan yhteistyö perustuu yhteisesti tehtyyn **tarvearvioon**, arvion perusteella **sovittuihin toimenpiteisiin** ja määriteltyjen tavoitteiden toteutumisen **seurantaan ja arviointiin**.

Tarvittaessa työterveyshuolto antaa lausuntoja ja tekee selvityksiä työnantajan pyynnöstä perustuen Aluehallintoviraston (AVI) esittämiin kehotuksiin.

- Työpaikkaselvityksiä voidaan suunnitellun lisäksi tehdä työpaikan tarpeen mukaan.
- Suunnatut työpaikkaselvitykset ovat ennaltaehkäisevää toimintaa ja perustuvat työpaikkaselvityksissä ja terveystarkastuksissa todettuun tarpeeseen ja ammattihenkilöiden arvioon.
- Työterveyspsykologi selvittää psyykkisiä ja sosiaalisia kuormitustekijöitä ja / tai työyhteisön toimivuutta.
- Työfysioterapeutin suunnatun selvityksen tavoitteena on arvioida työolosuhteita sekä fyysistä ergonomiaa ja työn fyysistä kuormittavuutta.
- Eriyksiselvitys tehdään jonkin tunnistetun terveystarpeen tai sairastumisvaaran perusteella, esim. työhygieniset mittaukset tai työyhteisön ongelmatilanteen kuten konfliktin tai epäasiallisen kohtelun ja häirinnän kokemusten selvittäminen ja arviointi
- Kaikissa Raision kaupungin työpaikoissa tehdään työpaikkaselvitys viiden vuoden välein.
- Vuosittaiset suunnitelmat työpaikkaselvityskohteista tehdään yhteistyössä työterveyshuollon, henkilöstöhallinnon ja työsuojeluhenkilöstön kanssa.
- Työterveyshuolto käyttää apuna työpaikkaselvityksessä mm. esiselvityslomaketta ja työpaikoilla tehtyjä riskien ja vaarojen arviointia.
- Työpaikkaselvityksissä annettujen suositusten toteutumisen seurataan erikseen sovitavalla tavalla.

TERVEYSTARKASTUKSET

Terveystarkastukset ovat osa työterveyshuollon ennalta ehkäisevää ja työterveyttä edistävää toimintaa ja ne perustuvat muun muassa työpaikkaselvityksissä esiin tulleisiin terveystarpeisiin.

Terveystarkastukset voidaan karkeasti jakaa lakisääteisiin (mm. työterveyshuoltolaki, työturvallisuuslainsäädäntö ja tartuntatautilaki) terveystarkastuksiin ja työnantajan tarjoamiin vapaaehtoisin terveystarkastuksiin. Terveystarkastuksia tehdään myös asetusten ja päätösten pohjalta (esim. Valtioneuvoston päätös näyttö-päätetyöstä).

Terveystarkastusten tavoitteena on selvittää terveyteen, turvallisuuteen ja työkykyyn liittyvien tekijöiden vaikutus työntekijään, ja käynnistää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ennalta ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet. Tarkastuksia voidaan myös tarvita arvioitaessa uusien aineiden tai työmenetelmien terveydellisestä merkityksestä. Toisaalta terveystarkastuksissa esille tullutta tietoa, mikä koskee työtä ja työympäristöä, voidaan hyödyntää työpaikkaselvityksiä tehtäessä siten, ettei yksittäisen työntekijän yksityisyyden suoja loukkaata.

Työterveyshuolto arvioi terveystarkastuksen yhteydessä tarvittavat tutkimukset työympäristön altisteiden, kuormitustekijöiden ja työntekijän yksilöllisen sairaushistorian ja sukuanamneesin perusteella fyysisesti kuormittaviin töihin aikoville (hoitotyö, ruokapalvelu, siivoustyö, päivähoito ym.) tehdään työfysioterapeutin toimesta fyysisen toimintakyvyn arvio osana terveystarkastusta sekä annetaan ergonomia- ja työtapaohjausta. Tarveharkintansa mukaan kaikissa terveystarkastuksissa työterveyshuollon ammattihenkilö (työterveyslääkäri ja -hoitaja) voi ohjata työntekijä työterveyshuollon asiantuntijalle (työfysioterapeutti ja -psykologi).

Pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten työkyvyn seurannassa sekä palattaessa pitkältä sairauslomalta arvioidaan työntekijän terveydentilaa ja työkykyä suhteessa työn kuormittavuuteen. Kaikilla tahoilla – työterveyshuolto, esimies, työntekijä itse – on oikeus ilmaista tarve työkykyarvioon. Työkykytarkastuksen sisältö määräytyy yksilöllisesti. Tarvittaessa järjestetään työterveysneuvotteluja, ja esimies saa ohjausta ja neuvontaa mm. työn suunnitteluun liittyvissä asioissa. Myös näihin terveystarkastuksiin voidaan tarvittaessa liittää työfysioterapeutin ja/tai työpsykologin työkykyarvio.

Terveystarkastuksia tehdään myös, kun arvioidaan työntekijän kuntoutustarvetta ja tarvetta hoitoonohjaukseen. Näissäkin tarkastuksissa aloitteen tekijöinä voivat olla työterveysshuolto, esimies ja työntekijä itse.

TERVEYSTARKASTUSOHJELMA

Työkelpoisuustarkastukset:

Vakituiseen työsuhteeseen tulevan työntekijän tulee toimittaa työnantajalle hyväksyttävä todistus terveydentilastaan ja sopivuudesta työhön, johon häntä ollaan tarkastamassa. Todistus voi olla lääkärintodistus tai työterveysshuollon työterveyshoitajan antama työkelpoisuuslausunto. Määräaikaisessa palvelussuhteessa oleva työntekijä voidaan ohjata tarkastukseen kun palvelussuhde kestää yli 6 kk.

Tarkastuksen sisältö määräytyy suhteessa siihen työtehtävään, johon työntekijää ollaan sijoittamassa. Tavallisimpia sisältökokonaisuuksia ovat:

- Työterveyshoitajan haastattelu ja neuvonta
- Pituus, paino, painoindeksi ja vyötärönympäryys
- Verenpaine
- Kuulo- ja näkö tutkimus
- Laboratoriokokeet (perusverenkuva, veren rasva-arvot, verensokeri ja maksakokeet ja tarpeen mukaan muita)
- Tarvittaessa keuhkojen toimintakoe
- Tarvittaessa muita terveydentilan tutkimuksia esim. keuhkokuva
- Tarvittaessa annetaan työhön liittyviä rokotuksia (influenssa, jäykkäkouristus, A- ja/tai B-hepatiitti, MPR, vesirokko, puutiaisaivokuume, polio ja rabies, hinkuyskä)

Uusi tartuntatautilaki (1227/2016) edellyttää, että tiettyjen toimialojen työntekijöiden terveydentila arvioidaan ennen työn aloittamista ja tarvittaessa sen kestäessä kahdesta näkökulmasta käsin:

- työntekijöitä suojataan tartuntatien vakavilta seurauksilta
- potilaita ja asiakkaita suojataan tartuntatautien vakavilta seurauksilta

Tarkastukset koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä työskenteleviä työntekijöitä, työntekijöitä, jotka käsittelevät pakkaamattomia elintarvikkeita, ja työntekijöitä, jotka työskentelevät alle kouluikäisten lasten hoitotehtävissä. Työnantaja on määritellyt tilat, joissa hoidetaan tartuntatautien vakaville sairauksille alttiita asiakkaita tai potilaita.

Tartuntalain edellyttämässä terveystarkastuksissa/tarkastuksiin lähettämisessä käytetään apuna infektio- ja turvallisuuskyselylomakkeita, joilla selvitetään työntekijän työtehtävän edellyttämä rokotussuoja ja työntekijän mahdollinen MRSA-, salmonella- ja tuberkuloosikantajuus.

Lakisääteiset määräaikaistarkastukset:

Määräaikaistarkastuksia tehdään erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä 1-3 vuoden välein. Erityisen sairastumisen vaaraa voi työntekijälle tai lisääntymisterveydelle aiheutua töissä, joissa ilmenee fysikaalisia, kemiallisia ja/tai biologisia altisteita.

Raisiossa määräaikaistarkastuksia tehdään:

- hoitoalan yötyöntekijöille erillisen ohjeistuksen mukaan (yötyö)
- Teknisen keskuksen työntekijöille, jotka altistuvat esimerkiksi melulle, pölyille ja liuotinaineille (tarkastukset 1-3 vuoden välein)
- hammashuollon työntekijöille 3-vuoden välein (mm. kemikaalialtistus, lisääntymisterveys)
- siivoustyöntekijöille 3-vuoden välein (mm. fyysikaalinen ja kemiallinen altistuminen)

Yötyötä tekeville hoitotyöntekijöille määräaikaistarkastuksia tehdään seuraavasti:

- Ennen vuorotyön aloittamista: lääketieteellisten vasta-aiheiden selvittäminen ja terveysneuvonta
- Vuorotyön aloittamisen jälkeen: Terveystilan seuranta ja terveysneuvonta haittojen vähentämiseksi kahtena ensimmäisenä yötyövuonna kerran vuodessa, sen jälkeen
 - Alle 25-vuotiaat: vähintään 5 vuoden välein, yksilölliseen riskin arviointiin perustuen tarvittaessa jopa 1-3 vuoden välein
 - 25- 50- vuotiaat: vähintään 5 vuoden välein
 - Yksilölliseen riskin arviointiin perustuen tarvittaessa useammin
 - 50- 60- vuotiaat: 2-3 vuoden välein
 - Yli 60- vuotiaat: 1-2 vuoden välein

Myös erityinen väkivallan uhka työssä voi olla perusteena määräaikaistarkastukselle (Valtioneuvoston asetus 1485/2001).

Muut terveydenseurantatarkastukset:

- Muille kuin edellä mainituille riskiryhmille tehdään terveystarkastuksia pääosin viiden vuoden välein työpaikkaselvityksen yhteydessä.
- Tarkastuksia tehdään työnäkemiseen liittyen ja arvioitaessa lakisääteisten erikoistyöläsien tarvetta.
- Näyttöpäätetyön vuoksi tehdään työntekijälle tarvittaessa näöntarkastus optikon toteuttamana. Optikon vastaanottoa edeltää työfysioterapeutin tekemä työpisteen ergonomiakartoitus.
- Työssä olon aikana Pohjoismaiden ulkopuolelle suuntautuneiden yli 4 päivää kestäneen matkan jälkeen pakkaamattomia elintarvikkeita käsitteleville työntekijöille ja harjoittelijoille terveydenhuollon ammattilaisen haastattelu ja tarvittaessa ulostutkimus.

SISÄILMASTOASIAT

Työterveyshuolto toimii asiantuntijana terveysasioissa sisäilmastoasioissa (arvioi terveydellisen merkityksen, tekee toimenpide-ehdotuksia, seuraa ja edistää oireilevien työntekijöiden työkykyä). Työterveyshuolto toimii myös yhtenä aloitteentekijänä sisäilmasto-ongelmien tunnistamisessa. Tarvittaessa työterveyshuolto voi toimia asiantuntijana myös sisäilmastoasioista tiedotettaessa. Työnantajalla on vastuu työturvallisuudesta ja siitä, että tarvittavat selvitykset ja toimenpiteet tehdään.

TAPATURMAT JA AMMATTITAUDIT

Työterveyshuolto edistää yhteistyössä työnantajan ja työntekijän kanssa työn ja työympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja ehkäisee työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Työterveyshuolto toimii riskien arvioinnin asiantuntijana. Työterveyshuollon tehtävänä on tunnistaa terveydelle haitalliset tekijät, arvioida niiden terveydellinen merkitys ja toimia aloitteentekijänä yhdessä työsuojelun kanssa työturvallisuus- ja ammattitautiasioissa.

TYÖKYVYN HALLINNAN, SEURANNAN JA VARHAISEN TUEN TOTEUTUS

Työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyössä toteutetuilla ehkäisevillä toimenpiteillä vaikutetaan työntekijöiden jaksamiseen työuran kaikissa vaiheissa sekä tuetaan työssä jaksamista nykyistä pidempään. Työpaikoilla on kiinnitettävä huomiota työkykyä ylläpitävään toimintaan ja työkyvyn edistämiseen. Vastuu työkyvyn edistämisen mallista on työnantajalla. Työterveyshuollon tehtävänä on toimia asiantuntijana ja antaa tietoa, ohjata ja neuvoa työpaikkoja työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen järjestämisessä.

- Varhaisen tuen malli on laadittu yhteistyössä työterveyshuollon kanssa, ks. erillinen liite
- Työnantaja huolehtii sairauspoissaoloseurannasta ja ilmoittaa työterveyshuoltoon, mikäli työntekijä on ollut sairauslomalla yli 30 päivää joko yhtäjaksoisesti tai lyhyemmissä jaksoissa.
- Työterveyshuolto ja työnantaja analysoivat sairauspoissaolotiedot yhteistoiminnassa varhaisen tuen näkökulmasta erikseen sovitulla tavalla.
- Työntekijöiden sairauspoissaoloja, terveydentilaa ja työkykyä sekä tapaturmia ja työhön liittyviä sairauksia seurataan säännöllisesti yhdessä työnantajan kanssa vähintään 4-5 krt /v.
- Rasion kaupungilla on oma päihdeohjelma ja menettelytapaohje sisäilmasto-ongelmissa, joiden toteuttamisessa työterveyshuolto toimii työntekijän työ- ja toimintakyvyn asiantuntijana.
- Työterveyshuolto osallistuu riippumattomana asiantuntijana työhyvinvoinnin johtamisen tukemiseen
- Työterveyshuolto osallistuu toimenpiteisiin työkyvyn tukemisessa ja työkykyongelmien ehkäisyssä. Esimiesten ja työterveyden yhteistyötapaamisia sovitaan tarpeen mukaan yhteistyön kehittämiseksi ja tiivistämiseksi.
- Rasion kaupungilla on käytössä korvaavan työn toimintamalli

TIETOJEN ANTO JA OHJAUS

Neuvontaa ja ohjausta voidaan antaa yksilölle, ryhmälle tai avainhenkilöille.

Tietojen antamisen, neuvonnan, ohjaamisen tavoitteena on lisätä työterveyttä ja – turvallisuutta sekä kokonaisvaltaista työhyvinvointia.

Työterveyshuollon ammattihenkilöiden (työterveyslääkäri ja hoitaja) toteuttaman tietojen annon, ohjauksen ja neuvonnan sisältönä voi olla esimerkiksi:

- työssä ja työpaikalla esiintyvät terveysvaarat ja haitat
- suojautuminen
- ammattitaudit

- työperäiset sairaudet ja niiden ehkäisy
- työmenetelmiin, työjärjestelyihin ja työaikoihin liittyvät terveysriskit ja niiden hallinta.

Työpsykologin toteuttamana tietojen annon, neuvonnan ja ohjauksen sisältönä voi olla esimerkiksi:

- työhyvinvointi ja sen edistäminen
- työstressin ja työuupumuksen ennaltaehkäiseminen, käsittely ja niistä toipuminen
- työn henkiset ja sosiaaliset kuormitus- ja voimavaratekijät
- työyhteisön toimivuus; muutostilanteet; kriisit
- väkivallan, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisy ja tilanteiden käsittely
- työkyky ja sen tukeminen; työhön liittyvä, terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ohjauksellinen työskentely

Työfysioterapeutin toteuttama tietojen anto, neuvonta ja ohjaus kohdistuvat

- työympäristöön
- fyysiseen ergonomiaan
- työ- ja toimintakyvyn tukemiseen

OSATYÖKYKYISEN TYÖSSÄSELVIYTYMISEN SEURANTA

- Jos työpaikalla tai työterveyshuollossa huomataan työntekijän työkyvyn alentuminen, käynnistetään työssä selviytymistä tukevat toimenpiteet:
 - Esimies ja työntekijä käyvät keskustelun tilanteesta ja sen korjausmahdollisuuksista
- Osatyökykyisen työntekijän terveydentilaa ja työssä selviytymistä seurataan ja edistetään
- Tarvittaessa järjestetään työterveysneuvottelu. Työterveys raportoi vuosittain pidettyjen neuvotteluiden määrän.
- Työntekijän kuntoutustarvetta arvioidaan ja annetaan kuntoutusta koskevaa neuvontaa ja ohjataan hoitoon tai lääkinälliseen tai ammatilliseen kuntoutukseen
- Aloitteen kuntoutukseen hakeutumisesta voi tehdä työnantaja, työntekijä tai työterveyshuolto
- Tavoitteena on ennenaikaisen eläköitymisen ehkäisy.

TYÖYHTEISÖTYÖ

Työnantajalla on ensisijainen vastuu työyhteisönsä toimivuudesta ja sen edistämisestä. Kuitenkin kaikessa työterveyshuollon toiminnassa on elementtejä, jotka voivat edistää työyhteisön toimivuutta. Työyhteisön toimivuuden edistäminen kattaa kaiken työterveyshuoltotoiminnan työpaikkaselvityksestä toimintasuunnitelman laatimiseen ja suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Työterveyshuollon rooli ja vastuu riippuvat kuitenkin käsiteltävästä asiasta. Työterveyspsykologin rooli on keskeinen tilanteissa, joissa tarvitaan asiantuntemusta arvioimaan työn psyykkistä ja sosiaalisia kuormitustekijöitä ja jatkotoimenpiteitä kuormitustekijöiden vähentämiseksi sekä voi antaa ennaltaehkäisevästi tietoja ristiriitojen ja konfliktien kehittymisestä ja niihin puuttumisesta työpaikoilla. Työterveyspsykologin työ käsittää arvioinnin, selvittämisen, tiedonannon ja neuvonnan

lisäksi työhön liittyvän terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävän ohjauksellisen työskentelyn organisaation eri toimijoiden kanssa. Työfysioterapeutti toimii asiantuntijana työn fyysisten kuormitustekijöiden terveydellisen merkityksen arvioinnissa sekä työtilojen ja -tapojen suunnittelussa moniammatillisesti ja yhteistyössä.

Työterveyshuolto tarjoaa tukea työhön ja työpaikkaan liittyvissä akuuteissa kriiseissä toimintamallinsa mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on ylläpitää henkilöstön työkykyä ja työyhteisön toimivuutta akuutissa kriisissä.

Raision kaupungin strategiassa 2018–2021 todetaan, että henkilöstön fyysistä ja henkistä hyvinvointia lisääviä toimenpiteitä kartoitetaan ja toteutetaan ja yhteistyössä mm. työterveyshuollon kanssa laaditaan työpaikkakohtaiset hyvinvointisuunnitelmat.

ENSIAPUVALMIUS

Työterveyshenkilöstö osallistuu työturvallisuuslaissa tarkoitetun ensiapuvalmiuden suunnitteluun. Työpaikkaselvityksissä arvioidaan ensiapuvalmiuden tarve

- Työpaikan tarpeen mukaan: hätäensiapu tai EA1
- Ensiapukoulutettujen suositusmäärä on vähintään kaksi työntekijää/työpaikka tai vähintään viisi prosenttia työyksikön henkilökunnasta
- Ensiapukoulutus tulee päivittää kolmen vuoden välein.

Työterveyshuolto ja työsuojelu arvioivat työpaikkaselvityksen yhteydessä, kunkin yksikön ensiapukoulutuksen ja välineiden tarpeen. Suunnittelussa otetaan huomioon yksikön erityisvaatimukset. Koulutus toteutetaan yhteistyössä työterveyshuollon, työsuojelun, esimiesten ja pelastustoimesta sekä ensihoidosta vastaavien organisaatioiden edustajien kanssa.

Työterveyshuollossa on toimintamalli työperäisiin kriisitilanteisiin.

TYÖKYKYÄ YLLÄPITÄVÄ TOIMINTA

Työkykyä ylläpitävä toiminta on ensisijaisesti työpaikan toimintaa. Ennalta ehkäisevää tykytoimintaa voidaan suunnitella yhteistyössä esimiesten, työntekijöiden ja työterveyshuollon kanssa.

Varhaisen tukemisen mallin avulla pyritään auttamaan työntekijää suoriutumaan työssä. Työterveyshuolto arvioi työntekijöiden kuntoutustarvetta ja ohjaa sekä ammatilliseen että lääkinälliseen kuntoutukseen työkyvyn tukemiseksi.

Kelan KIILA-kuntoutus on työssä olevien ammatillista työkykyä tukeva kuntoutus. Lisäksi Kela järjestää lääkinällisenä kuntoutuksena yksilöllisiä sopeutumis- ja kuntoutuskursseja, joiden tavoitteena on työ- ja toimintakyvyn turvaaminen tai parantaminen. Kuntoutukseen ohjattujen määrä raportoidaan vuosittain työnantajalle.

PÄIHTEIDEN HALLINTA

Työterveyshuolto osallistuu tarvittaessa päihdeohjelman mukaiseen toimintaan.

Suunniteltu toiminta

- Raision kaupungilla on päihdeohjelma

SAIRAANHOITO (KELA KORVAUSLUOKKA II)

Raision kaupungin sairaanhoitosopimus on ns. laajennettu sopimus erikoistutkimuksin. Sopimus sisältää:

- yleislääkäritasoisien sairaanhoidon
- yleislääkäritasoiset laboratorio- ja kuvantamistutkimukset
- työterveyslääkärin suorittamat pienet toimenpiteet
- erikoislääkärikonsultaatiot työterveyslääkärin läheteellä niin, että hoitovastuu palaa työterveyslääkärille konsultaation jälkeen.
- mahdollisuus erikoistutkimuksiin työterveyslääkärin läheteellä

TYÖTERVEYSHUOLLON KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

Työnantaja saa tilikauden päätyttyä tiedot työterveyshuoltotoiminnasta Kelalle jätettävän korvaushakemuksen laatimista varten.

TYÖTERVEYSHUOLLON LAADUN JA VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Työterveyshuolto vastaa siitä, että työterveyshuollon toiminta on hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaista. Työterveyshuollon ehdottamien toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja vaikuttavuutta työympäristössä ja – yhteisössä seurataan työpaikkakäynneillä, terveystarkastusten yhteydessä sekä vuosittain toimintasuunnitelmaa tarkistettaessa.

Työterveyshuolto vastaa siitä, että Kelan työterveyshuollon korvausten edellytyksenä olevat luvat työterveyshuoltopalveluiden tuottamiseen ovat voimassa.

Työterveyshuollon laadun ja vaikuttavuuden kehittämisessä seurataan vuosisuunnitelmaa, prosessikaavioita, asiakaspalautteen käsittelyä ja työterveyshuollon toiminnan säännöllistä arviointia.

Asiakastytyväisyyskysely suoritetaan vuosittain keräämällä palautetta työntekijöiltä ja työnantajalta.

TOIMINTASUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Päiväys / 20	Päiväys /
Työnantajan edustaja	Työterveyshuollon edustaja
<hr/>	<hr/>

Toimintasuunnitelma on hyväksytty työsuojelutoimikunnassa

Päiväys / 20

LIITE 1: ROKOTUKSET

ROKOTUKSET SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOSSA					
YKSIKKÖ	B-HEPATIITTI	MPR	VESIROKKO	INFLUENSSA	HINKUYSKÄ
Ajanvaraus ja päivystysvastaanotto	X	X	X	X	X 1)
Äitiys ja lastenneuvola	X	X	X	X	X
Kuntoutus		X	X	X	
Suun terveydenhuolto	X	X	X	X	
Terveyskeskuksen sairaala	X	X	X	X	
Kotihoito	X				
Vanhusten asumispalvelut	X	X	X	X	
Vammaisten asumispalvelut	X	X	X	X	
Vanhusten päivätoiminta		X	X	X	

- 1) Hinkuyskärökote on tarpeen niille, jotka pääsääntöisesti työskentelevät alle 1-vuotiaita hoitavissa toimipaikoissa.

MUUT ROKOTUKSET

- A-hepatiittirokote annetaan henkilöille, jotka työssään altistuvat huomattavasti jätevedelle
- Puutiaisaivokuumerokote annetaan riskityöntekijöille, esim. kunnossapidon, viheryksikön ja maastotyöntekijöille
- Polio-rokote annetaan riskiryhmille
- Rabies-rokote annetaan riskiryhmille (eläinlääkintätyöntekijät)
- Jäykkäkouristusrokote annetaan THL:n rokotustarvesuosituksen mukaan
- B-hepatiittirokote annetaan kiinteistöhoitopalveluiden työntekijöille

Edellä mainittujen rokotusten lisäksi työterveyshuolto voi arvioida rokotustarpeen yksittäisissä tapauksissa.

LIITE 2: TERVEYSTARKASTUKSET JA TYÖPAIKKASELVITYKSET 2019

Vuodelle 2019 on suunniteltu työpaikkaselvityksiä (TPS) ja terveystarkastuksia (TT) seuraaviin kohteisiin. Tarvittaessa kohde siirtyy seuraavalle toimintakaudelle. Työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu ovat työterveyshuollon henkilöstön mukana työpaikkaselvityskäynneillä. Työpaikka-kohtaiset riskinarvioinnit tarkastetaan työpaikkaselvitysten yhteydessä.

MÄÄRÄVUOSISELVITYKSET JA TERVEYSTARKASTUKSET

Konsernihallinto

Sivistyskeskus, varhaiskasvatus:

- Päiväkodit:
 - Hakinmäki
 - Kaanaa
 - Kuloinen
 - Leijapuisto
 - Petäsmäki
 - Vaisaari
 - Pasalanpuisto
- Ryhmäperhepäivähoito, eskarit:
 - Huvikumpu
 - Hakinmäki ryhmäperhepäivähoito
 - Simpukka
 - Hallipelto
 - Voudinkatu

Liikunta ja vapaa-aika:

- Kerttulan liikuntahalli
- Ulpukka
- Kirjasto

Sosiaali- ja terveyskeskus:

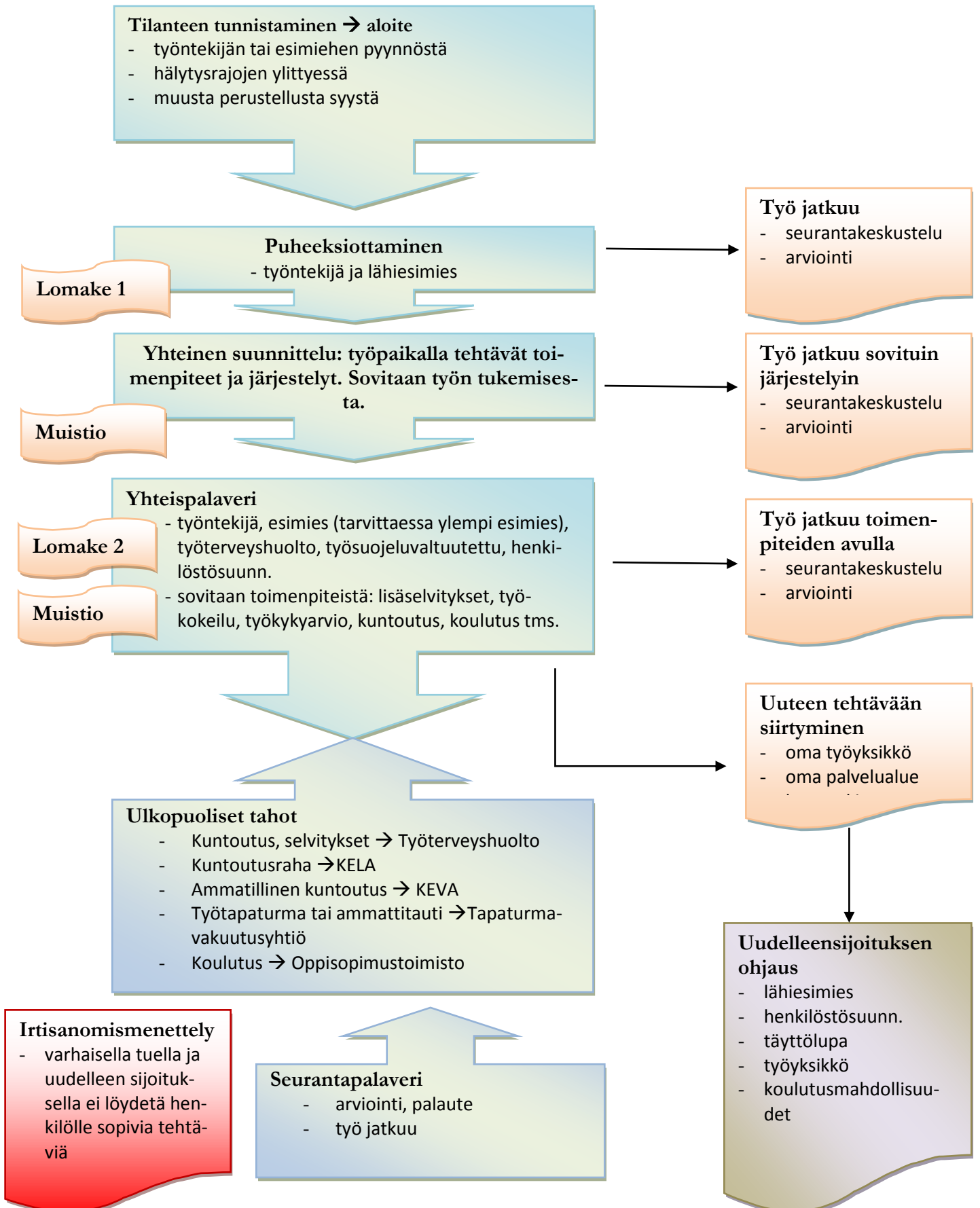
- Suun terveydenhuolto, Terveysristeys
- Perhepalvelut
- Aikuissosiaalityö
- Terveystarkastajat neuvolat/koulu th/opisk th

SUUNNATUT TYÖPAIKKASELVITYKSET, RYHMÄTOIMINTA SEKÄ NEUVONTA JA OHJAUS

Vuonna 2019 työterveyshuollon ammattihenkilöt ja asiantuntijat tekevät tarveharkinnan mukaan suunnattuja työpaikkaselvityksiä ja työkykyä ylläpitävää ryhmätoimintaa työpaikkakohteiden peruselvityksessä havaitun tarpeen tai muuten esiin tulevan erityistarpeen perusteella työnantajan kanssa sovitusti.

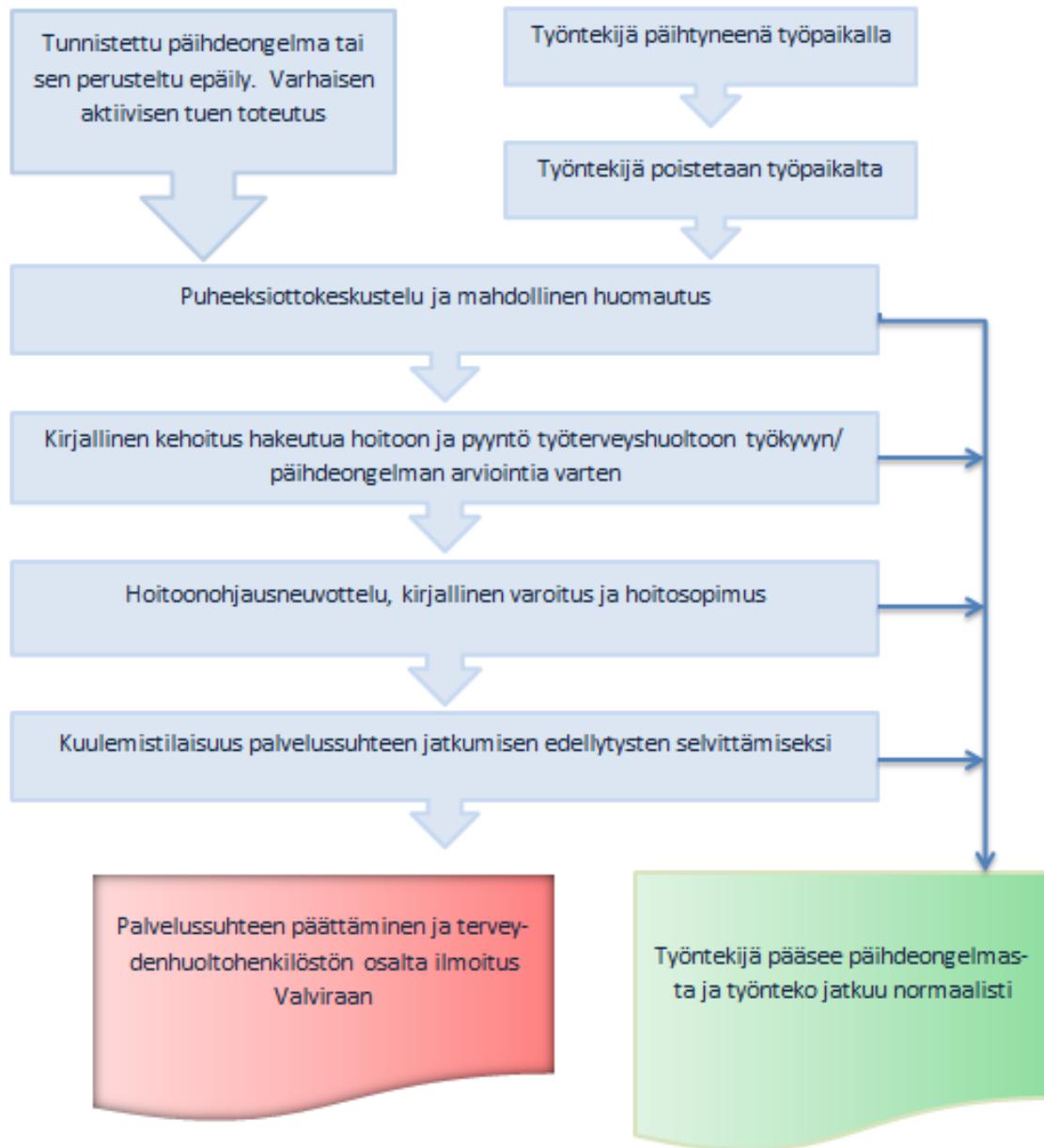
LIITE 3: VARHAINEN TUKI -TOIMINTAPROSESSI

VARHAINEN TUKI – TOIMINTAPROSESSI

LIITE 4: PÄIHDEONGELMAN KÄSITTELY TYÖPAIKALLA

Prosessikaavio: Päihdeongelman käsittely työpaikalla

Päihdeongelma käsitellään pääsääntöisesti kaavion mukaisessa järjestyksessä. Tapauskohteisesti kaaviosta voidaan kuitenkin poiketa. Päihdeongelmaa voidaan käsitellä uutena, hoitoonohjaukseen oikeuttavana ainoastaan kerran. Toinen väärinkäyttötilanne johtaa suoraan palvelussuhteen irtisanomis- tai purkamismenettelyyn. Kuitenkin mikäli edellisestä väärinkäyttötapausten toteamishetkestä tai hoitoonohjauksen päättymisestä on kulunut vähintään kaksi vuotta, käsitellään päihdeongelma uutena tapauksena.